

**Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van
persoonsgegevens**

Advies wetgeving VTC nr. 2020/01 van 14 januari 2020

betreffende

tekst	het ontwerp van besluit
van	de Vlaamse Regering
titel	tot wijziging van de VLAREME van 28 oktober 2016 ¹ , wat betreft het AGR-GPS-systeem voor burenregelingen
roepnaam	(besluit GPS burenregeling mesttransport)
datum	zoals principieel goedgekeurd op 20 december 2019

De Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "de VTC");

Gelet op het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna: "het e-govdecreet"), inzonderheid artikel 10/4, §1;

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad Van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (hierna AVG), inzonderheid artikel 36, 4, artikel 57, 1, c) en artikel 58, 3;

Gelet op de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (hierna "WVG");

Gelet op het gemotiveerd verzoek om advies van mevrouw Zuhail Demir, Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme, ontvangen door de VTC per mail op 23 december 2019;

Brengt op 14 januari 2020 het volgend advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De Vlaamse minister bevoegd voor Omgeving (hierna "de aanvrager") verzocht op 23 december 2019 om het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "VTC") over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot

¹ Besluit van de Vlaamse Regering houdende uitvoering van het Mestdecreet van 22 december 2006 (citeeropschrift: "de VLAREME van 28 oktober 2016") (B.S.10/02/2017).

wijziging van de VLAREME van 28 oktober 2016, wat betreft het AGR-GPS-systeem voor burenregelingen (hierna “het Ontwerp”).

2. Aangezien de adviesbevoegdheid van de VTC op grond van artikel 10/4, § 1 van het e-govdecreet betrekking heeft op de verwerkingen van persoonsgegevens, is haar adviesverlening hiertoe beperkt.

Context

3. Met het decreet van 24 mei 2019 houdende wijziging van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en van het Mestdecreet van 22 december 2006, werd er een bepaling opgenomen in het Mestdecreet, op basis waarvan transporten van vloeibare dierlijke mest in het kader van een burenregeling naar een afnemer die percelen heeft gelegen in gebiedstype 2 of 3, dienen te gebeuren met een **AGR-GPS-systeem**.

Aan de Vlaamse Regering werd de bevoegdheid gegeven om de nadere regels hieromtrent vast te stellen. Het voorliggend ontwerp van besluit vormt de uitwerking van deze delegatie en bepaalt onder meer dat het AGR-GPS-systeem voor burenregelingen zal werken **via een app**. Het betreft een gelijkaardig systeem als dat voor de erkende vervoerders, maar is soepeler en goedkoper wat de installatie van een toestel betreft: de keuze van het apparaat waarop de app geïnstalleerd wordt, is vrij om de budgettaire impact voor de landbouwer te beperken. Het apparaat kan een speciaal toestel zijn dat vast aan het transportvoertuig (tractor) wordt bevestigd, er kan een (goedkope) GSM aan het transportvoertuig worden bevestigd en de persoonlijke GSM van de landbouwer kan gebruikt worden.

4. De VTC stelt vast dat de personen van wie gegevens worden verwerkt de volgende zijn (mogelijk overlapping):
 - de aanbieder of afnemer in het kader van een burenregeling;
 - de personen die de toestellen gebruiken waarop de app wordt geïnstalleerd.

II. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

5. Voorafgaande opmerkingen

6. Er zal inderdaad een verwerking van persoonsgegevens plaatsvinden en de VTC gaat daarom na in hoeverre het Ontwerp in overeenstemming is met de principes van het gegevensbeschermingsrecht.
7. Aangezien de bepalingen die voor advies worden voorgelegd zeer specifiek zijn en een beperkte impact lijken te hebben op de bescherming van persoonsgegevens, beperkt de VTC zich tot het bespreken van de voor deze bepalingen meest ter zake doende aspecten. Voor de toetsing aan de andere principes en regels kan de Vlaamse Regering, met de hulp van de bevoegde functionarissen voor de gegevensbescherming, richtlijnen vinden op de website van de VTC waar de essentiële elementen voor wet- en regelgeving vermeld worden² en al diverse adviezen van de VTC over Vlaamse ontwerpen werden opgenomen³.
8. De gegevensverwerking gebeurt in het kader van **controle** en ontrading van eventuele **fraude** en verdient daarom de gepaste aandacht. Een verkeerde implementatie of verkeerd gebruik kan sancties tot gevolg hebben.
9. Ondermeer omwille van het feit dat veel apps onvoldoende beveiligd zijn, moeten zeker de nodige veiligheidsmaatregelen worden genomen. (artikel 5, 1, f), AVG).
10. Het betreft ook **locatiegegevens** van natuurlijke personen en in het algemeen geldt hiervoor dat de verwerking daarvan als bedreigend wordt beschouwd voor de privacy en de individuele vrijheden, zoals het zich anoniem kunnen verplaatsen.

² <https://overheid.vlaanderen.be/meer-over-advies-regelgeving>

³ <https://overheid.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen>

11. De toepassing in deze context is evenwel zeer beperkt. In het kader van een burenenregeling zijn er gemiddeld maar enkele mesttransporten per jaar. Bovendien stelt de vraagsteller dat de app door de landbouwer in werking wordt gesteld en alleen bij het feitelijke mesttransport.
12. Via het APR-GPS-systeem komen de locatiegegevens uiteindelijk bij de Mestbank terecht die dan de verwerkingsverantwoordelijke is voor deze gegevens.
13. De wettelijke basis is artikel 49, §1, tweede lid, 5°, van het Mestdecreet van 22 december 2006:
“In de gevallen vermeld in het eerste lid, b), c), d), e), f), en g), dient tevens te worden voldaan aan de volgende voorwaarden :
[...]
5° het vervoer gebeurt door de aanbieder of de afnemer met een trekkend voertuig waarvan hij eigenaar is. In geval van een transport van vloeibare dierlijke mest, is het trekkend voertuig in kwestie uitgerust met een AGR-GPS-systeem. Tijdens elk transport van vloeibare dierlijke mest wordt het AGR-GPS-systeem gebruikt, zodat de traceerbaarheid van de betreffende transporten gewaarborgd is.”
14. In het achtste lid van hetzelfde artikel wordt delegatie gegeven aan de Vlaamse Regering om nadere regels te stellen:
“De Vlaamse Regering kan de nadere regels stellen aangaande de wijze waarop landbouwers hun trekkende voertuigen met AGR-GPS moeten laten registreren bij de Mestbank en de nadere regels aangaande de wijze waarop het AGR-GPS-systeem gebruikt moet worden.”

15. Artikelsgewijze bespreking

A. Artikel 1

16. **Artikel 1** wijzigt artikel 1.1.5. van de VLAREME.
17. Met voorliggend ontwerp van besluit wordt een definitie van AGR-GPS-app ingevoerd. Daarnaast worden de definities van AGR-GPS-systeem en GPS-dienstverlener aangepast. Deze twee definities bestonden reeds, maar deze hadden louter betrekking op het AGR-GPS-systeem voor de erkende mestvoerders. Deze definities worden nu aangepast zodat ze ook het AGR-GPS-systeem in het kader van de burenenregelingen gelden.
18. Hier zijn geen opmerkingen bij te formuleren door de VTC.

B. Artikel 2

19. **Artikel 2** bepaalt dat een artikel 9.5.3.12. wordt toegevoegd aan hoofdstuk 9, afdeling 5, onderafdeling 3, van de VLAREME. In dit artikel worden de bepalingen opgenomen rond het AGR-GPS systeem voor burenenregelingen.
20. Het artikel stelt vast op welke wijze de aanbieder of afnemer die een burenenregeling wil uitvoeren, waarvoor, een AGR-GPS systeem gebruikt moet worden, zich moet registreren bij de Mestbank. Onder meer wordt bepaald welke gegevens dienen meegedeeld te worden aan de Mestbank bij de **aanvraag tot registratie**.
21. Deze gegevens zijn erg beperkt en met name:
- landbouwnummer of uitbaternummer;
- naam en adres GPS-dienstverlener;
- aantal toestellen waarop de app wordt geïnstalleerd.
De minister kan bepalen dat extra gegevens m.b.t. de transportmiddelen worden vermeld.
22. Deze door het Ontwerp vermelde gegevens voldoen aan het principe van minimale gegevensverwerking (artikel 5.1, b), AVG).

23. Het artikel bepaalt verder dat bij de uitvoering van de burenregeling de app moet worden gebruikt door aanbieder of afnemer.
24. De minister wordt bevoegd gemaakt om specificaties voor de app te bepalen en ook nadere regels opleggen voor het gebruik van de app. Voor de erkende vervoerders werden bij MB al dergelijke regels uitgeschreven.

III. BESLUIT

25. De VTC is van oordeel dat het voorgelegde ontwerp conform de principes van de AVG is.
26. De VTC beveelt aan dat er in het kader van de transparantieverplichting⁴ aan de gebruikers van de app voldoende toelichting wordt gegeven naar de implicaties van hun keuzes wat de bescherming van persoonsgegevens betreft.
27. De VTC adviseert ook dat bij de reglementaire uitwerking van de technische vereisten en de ontwikkeling van de app(s) de principes van *privacy by design* en *privacy by default*⁵ worden toegepast, inzonderheid wat de GPS-tracking betreft.
28. Bovendien moet duidelijk worden vastgesteld dat de data die worden ingezameld via de app enkel mogen worden gebruikt voor de wettelijk voorziene doeleinden.

Hans Graux,
Voorzitter VTC

Getekend door: Hans Graux (Signature)
Getekend op: 2020-01-15 17:39:20 +01:00
Reden: Ik keur dit document goed

⁴ Artikel 5, 1, a), AVG.

⁵ Artikel 25, AVG: Gegevensbescherming door ontwerp en door standaardinstellingen.